

Kvarteret Furan

2019-09-22

Kvarteret Furan i Vasastaden.

Kvarteret Furan med adress [Viktoriagatan 15](#) i [Vasastaden](#) i [Göteborg](#) har fastighetsbeteckningen Vasastaden 12:8. Byggnaden ritades av arkitekten [Carl Fredrik Ebeling](#) och uppfördes 1893 av byggmästarfirman Ullgren & Friman.^[1] *Kvarteret Furan* är [byggnadsminne](#) sedan den 27 oktober 1998.

Beskrivning

Kvarteret Furans nedre del, omgiven av slutna stenstadskvarter i öster och väster samt [esplanaden Vasagatan](#) i norr, har trots inslag av större nybyggnader från 1950- respektive 1970-talet en bebyggelsestruktur, som är välbevarad sedan 1890-talet. Väsentliga identitetsskapande komponenter i stadsbilden i [Viktoriagatans](#) perspektiv från korsningen med Vasagatan utgör de sammanbyggda *Hedlundska husen* Viktorigatan 11 med "[Tomtehuset](#)", Viktorigatan 15 samt tvillinghusen 15A och 15B. Samtliga har bibehållna förgårdar med originalstaket och planteringar.

Fastigheten Vasastaden 12:8 är genom anläggningssättet och den arkitektoniska utformningen med 35 lägenheter anpassad till kvarterets ursprungliga karaktär av villaområde. Den är numera ett av de sista och bäst bevarade exemplen på hyreshus av sten i "villastil" från 1800-talets slut. Denna särpräglade typ av bostadsbyggande var tidigare väl representerad i flera stadsdelar utanför Vallgraven där utbyggnaden var intensiv under perioden 1870–1910.

Historik

I planen från 1866, för stadens utvidgning, avsattes bland annat "Annebergskvarteret" – runt det så kallade *Bolanderska berget* – till villastad. Detta område tillhörde tidigare ägorna till [landeriet](#) Anneberg söder om Vasagatan. I enlighet med planens intentioner anlades 1878–81 den pittoreska "Tjänstemannastaden" med trävillor i [Föreningsgatans](#) kuperade terräng.

Området vann stort erkännande, inte minst utomlands. Annebergskvarterets nordöstra del i nuvarande *kvarteret Furan* – mot Vasagatan och Viktorigatan – ligger granne med kvarteren i stenstaden. Här uppfördes under 1880- och 90-talen större villor eller fritt liggande bostadshus med fyra eller fem våningar av sten. Effekten av den ökade exploateringen mildrades något av trädgårdarna och den framskytande naturen innanför bebyggelsen.

Fastigheten Vasastaden 12:8 tillkom genom delning av en större villatomt. Vid tomtindelningen reglerade staden i sina villkor för byggandet av de två fritt liggande byggnadskomplexen. Den påkostade stenvillan från 1876 med parkliknande trädgård fick lämna plats åt tre hyreshus i fem våningar – Viktorigatan 15A och 15B uppfördes som ett dubbelhus. Byggmästare Ernst Friman uppförde 1893 den aktuella byggnaden på tomten nummer 87 i 13:e roten.

Byggherren drev sedan 1885 firman Ullgren & Friman efter kompanjonen J.A. Ullgrens död. Firman var en av Göteborgs mest välrenommerade i byggnadsbranschen med specialitet på förnäma stenhus. Ernst Friman bör vid byggnadstillfället ha nått toppen av sin karriär och sparade varken möda eller kostnader för att få en högkvalitativ slutprodukt med hjälp av den ansedde arkitekten Carl Fredrik Ebeling.

Läget vid foten av "Bolanderska berget" var troligen ett av de mest exklusiva utanför [Vallgraven](#). Viktorigatan 15 låg granne med stadens förnämsta villor där bland andra några tjänstemän i

hög ställning hade sina bostäder, exempelvis [stadsarkitekt Victor von Gegerfelt](#), arkitekt [Hans Hedlund](#) och rådman F.M. Colliander.

Läs hela artikeln om Kvarteret Furan på [Wikipedia](#).

Text: Artikeln [Kvarteret Furan](#) på Wikipedia, licensierad enligt [Creative Commons Erkännande-dela-lika 3.0 Unported](#)

Foto: Vogler [CC BY-SA 3.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)], från Wikimedia Commons